

Minden ember testi épségére vigyáznunk kell

AZ ELLENFORRADALOM

azt a csábító jelszót hangoztatta októberben, hogy a hibák ellen indul. Hamarosan kitűnt azonban, hogy minden csak megítésvető bevezetés volt, hiszen a szocialista társadalmi rendszert vette ostrom alá. Nemcsak a földért meg a gyárakért kapadozott, hanem rövid lélegzetvétel alatt a munkavédelem intézményeit is kikezdte és sok olyan testület kiforgatott jogait, amelyet a dolgozó osztályok érdekében hoztunk létre és tartottunk fenn. Fontos volt számára például még a jól kiépített munkavédelmi hálózat széthullása is.

Ugyan milyen megfontolás vezette azokat az ellenforradalmi organizátorokat, akik megszüntették a vállalatoknál a biztonsági megbízottak beosztását, s elföldözték az üzemekből, vagy félreállították az üzemi bizottságban közreműködő társadalmi munkavédelmi felügyelőt?

Nemcsak megfontolásuk, hanem »ideológiájuk« is volt ehhez. A közvéleményre igyekeztek ráerőszakolni azt a hamis képzetet, hogy az üzemi balesetek a munkaverseny által diktált tempóból erednek, s ilyen formán vonták le a következtetést: nem lesz munkaverseny, nem kell az intézményes munkavédelem sem.

Annymit mindenesetre ők is tapasztaltak, hogy a gondos munkavédelem költségeibe került az államnak. Ők ezt a költséget feleslegesnek tartották volna a maguk államában — illetve a maguk gyárában. Egyszerű gazdasági számítás a rejtélye az egész »ideológiának«.

Ez az »ideológia« nem egyszerűen téves, hanem valamivel több: bűnös, mert, hogy a biztonságos termelő tevékenység érdekében mennyire szükséges a munkavédelem, azt az azóta eltelt időszak is megfelelően igazolja.

A SZAKSZERVEZETEK

Csongrád megyei elnökségének megerősített munkavédelmi felügyelősége hosszú, de kényszerű szünet után áprilisban ismét megkezdte ellenőrző tevékenységét, s a szétszilált munkavédelmi hálózat újjászervezését. Rövid három hónap alatt ez a munkavédelmi fórum több szegedi és megyei üzemben tartott vizsgálatot és felhívásokat, figyelemztetése révén közel nyolcszáz esetben történt a munkavédelem, a biztonságos termelés érdekében intézkedés. Természetesen minden munkahelyre nem juthattak el ennyi idő alatt, de a munkavédelem általános helyzetéről megalapozott ismereteket szereztek. Ismereteik között szinte az a legmegdöbbentőbb, hogy sok helyen máig sem ébredtek rá a fent vázolt ellenforradalmi maszlag hamisságára, s a munkavédelemmel kapcsolatos feladatokat elhanyagolják az üzemekben. Az ellenforradalmi események óta az arra hivatott emberek szinte teljesen leszoktak a korábban szokásos és előírt havi biztonsági szemlék megtartásáról, s elfeledkeztek a munkavédelem társadalmi megbízottainak újbóli kijelöléséről is.

Nem a véletlen hozta magával azt a sajnálatos körülményt, hogy az üzemi balesetek aránya az ellenforradalom óta országos viszonylatban megemelkedett. Mostanában Szegeden is többször fordultak elő üzemi balesetek — a Falemezgyárban (kétsezer!), a Fűdők és Hőforrás Vállalatnál, a Nyomdában az autójavítónál, a KIK-nél, a Seprőgyárban. Ezt a balesetek újfent az ellenforradalom »munkavédelmi« felfordulásnak álnokságát igazolják (bár inkább ne lenne bizonyíték), mert éppen abban az időszakban fordultak elő, amikor a munkaverseny-mozgálat még pihent, s az urakódó bérforma az időbér volt.

EZEKNEK AZ OKÁT

is elsősorban az ellenforradalmi dezorganizáló hatásában kell keresni. Nem akarjuk azonban eltitkolni a magunk felelősségét sem. Szembe kell nézni azzal az igazsággal is, hogy a munkavédelemre korábban sem fordítottunk elég gondot. A költségek miatt gyakran dúlt harc az

»anyagias« vállalatvezetők és a munkavédelemmel megbízott emberek között, de gyakran egyszerűen hanyagságon múlott, hogy nem fogantatosították célszerű munkavédelmi intézkedéseket. Sajnos, itt-ott még ma is kísért ilyesmi. A felelősség alól való kibúvás és az intézkedés elodázása érdekében sokan azon fáradoznak, hogy a megtörtént bajt egyedül a dolgozó hárítsák a felelősséget. Körülbelül ez történt a Falemezgyárban is, ahol Nyerges Ferenc életével fizetett a gondatlanságot. A motoros meghajtású csőről nem szerelték le és nem zárták el a kézi hajtókart, és hagyták, hogy a dolgozó a gép munkájába belesejtsen. A gépnek nincs szeme, és halálos sújtással visszavágott. Nyerges Ferenc, Zsigmond Pálné, a fűdők alkalmazottja azért szenvedett balesetet, mert egyrészt tökéletlen volt a védőberendezés a gőzveszalónál, másrészt, mert nem oktatták ki a baleset elleni védekezés módjaira. Mindegyik esetet meg lehetett volna előzni anyagi befektetés nélkül!

Egész más előjelu Kispál József esete a Falemezgyárban. Őt fegyelmeczetlensége miatt érte baleset. Annak ellenére, hogy van meghatározott takarítási idő, Kispál József előbb leállította fűrészgépét, de nem várta meg, hogy a gép teljesen leálljon, pucolni kezdte azt, s az éles fűrész elkapta a kezét.

Vannak más esetek is. Valamennyi vezető beosztású dolgozó — egészen a brigádvezetőig — köteles felelősséget vállalni beosztottjai kioktatásáért, a biztonságos munka feltételeinek megteremtéséért és ezek ellenőrzéséért. Sajnos, az ellenőrzésről gyakran elfeledkeznek, azt már nemigen nézik meg, hogy a munkások helyesen, vagy egyáltalán használják-e a védőberendezéseket, és betartják-e a munkavédelmi előírásokat.

IGEN IDŐSZERŰ VOLT

már a szakszervezet részéről a munkavédelmi ellenőrzések intézményes felújítása, mert mindenütt van tenni-való bőven. Ha eddigi munkája során 800 baleseti forrásra s azok eltüntetésére hívta fel szigorúan a vállalatok figyelmét, szolgáltatának hasznosságát nagyra kell becsülni. Több helyen nem veszik elég komolyan a felügyelőséget — esetenként felhívásokra hamis jelentéseket küldenek, de az ilyen esetek elbírálására is van mód, hiszen a felügyelőség a kihágási bírósnak jelenti az ilyen eljárásról — s akkor bírói felelősségrevonás következik.

A közelmúltban szegedi üzemek is kaptak a szakszervezet emlegetett fórumától munkavédelmi felhívásokat, amelyekben meg volt nevezve a felismert baleseti forrás és a kijavítás módja és határideje. A Víz- és Csatornavezeték 20. a Kádárpari Vállalatot 13 pontból álló felhívással tisztelték meg. Elsősorban a vállalatok dolgozóinak az érdekében történt a rendszeres ellenőrzés — s ezért illik ezt mindenütt jószándékkal fogadni és a kötelességeknak eleget tenni. Valahogy úgy kellene viszonyulnia a munkavédelemhez

A szegedi MÁV énekkar veszprémi szerepe

A veszprémi énekkarok az országos dalosünnepség sorozatban június 22-én és 23-án tartják dalosünnepségüket. A veszprémi rendező bizottság a szegedi MÁV »Hazánk« énekkart is meghívta vendégszereplésre. Az énekkar örömmel fogadta a meghívást és szombaton este Veszprémben, vasárnap pedig Balatonfüreden szerepel férfikari és vegyeskari számokkal. A veszprémi dalosünnepségen a tervek szerint csehszlovákiai énekkar is fellép. A szegedi MÁV énekkar tagjai lelkesen készülnek az útra, mert az énekkar kiváló hírnevét öregbítő szereplés mellett ez a kirándulás kellemes szórakozást, elménydús utat fog jelenteni az énekkar tagjainak.

minden üzemnek, mint a Konzervgyár esetében. Ebben az üzemben mindig példásan végrehajtják a megelőző ellenőrzést is és új gépek beszerelése, vagy műszaki átépítés esetén mindig előre meghallgatják a munkavédelem illetékeseit is.

NEMCSAK TÁRSADALMI

de egyéni felelősség dolga is a munka biztonságos körülményeinek megteremtése, s mindenekelőtt emberség dolga. A mi országunkban azonban ennél is több. Az ellenforradalmároknak nem fájtna volna, ha családok árva, apák, anyák rokkantán éltek volna. Mi közülük nekik a munkásosztályhoz? De nekünk minden ember testi épségére vigyáznunk kell — nemcsak azért, mert minden építő, alkotó kézre szükségünk van, hanem legfőként azért, mert emberek biztonságáról van szó — nem tűrhetünk el felelőtlen hanyagságot és nem húzódnunk vissza anyagi áldozatoktól sem.

Az atlanti tömb résztvevőinek útja

(Radu Dragen rajza)

Jelentős kísérletek folynak a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben

A mezőgazdasági termelés országunkban számos területen még nem érte el azt a szintet, ami dolgozó népünk életszínvonalát akadálymentesen és fokozatosan emelné tudná. Az időben végzett és mindinkább jobb talajmunka, a talajerő utánpótlás, a talajjavítás, a trágyázás, az idejében végzett vetés és növényápolás mellett nagyon fontos munka a tudományos kísérletezés is. Szegeden, a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben sokirányú kísérletezés folyik a mezőgazdaság termelési eredményeinek fokozása érdekében.

Somorjai Ferenc, az intézet igazgatója már hosszabb idő óta kísérletezik a

szegedi sárga lófogú kukorica

nemesítésével és ezen a téren már szép eredmények születtek. A kukoricatermelés fokozása az utóbbi néhány esztendőben egyik legfontosabb feladatukká vált és a kísérletezésnek nyomán elért eredmények máris biztatnak, amint ezt a kísérleti intézetben is láthatjuk. Például a szegedi sárga lófogú kukorica szárazságtűrőbb és katasztrális holdankint 3-4 mázsával többet is terem, mint az egyéb kukoricafajták. Talajaink termőképesebbé tételének fontos előfeltétele a talajkutatás, a talajjavítás, amellyel már több évtizede foglalkoznak. A kisüzemi talajjavításról a felszabadulás óta már rátértünk a nagyüzemi talajjavításra, melynek eredményeképpen az elmúlt évben 14 000 kat. hold

mésztelen szikestajaj javítása történt meg különböző eljárásokkal a Tiszántúl területén. Prettenhoffer Imre tudományos kutató a mész és gipszes kombinált, a feketeföldes aláterítéssel és a lig-nitporral való

talajjavításon kísérletezik.

Ezek az újabb eljárások módok most a talajjavítás terén több lehetőséget biztosítanak és a javított talajokon úgy kalászosoknál, mint káposztáknál a terméseredmény 3-5 mázsával volt több.

Rizstermesztésünk is nagy utat tett már meg az elmúlt 12 esztendő alatt, de a rizs barnulós betegsége, amely a legveszedelmesebb volt, sok kárt okozott rizseinkben. A szegedi kísérleti intézetben Nehéz Rudolf tudományos kutató három éve foglalkozik a rizs barnulós (brunonea) betegségével, melynek okát a növényi életfolyamatok és az ezekre ható környezeti tényezők energetikailag elemzésében vizsgálja. Ennek eredményeképpen a betegség oka ismertebb lett és eredményesebb az ellene való védekezés is.

Erdményesen folynak az intézet kiskundorozsmai kísérleti telepén a

zöldtrágyázási kísérletek,

melyeket vetésforgóba állítva homoktalajokon a szőszbűkkönyvel és az áttelelő fehérvirágú somkóróval végeznek. A zöldtrágyázásnak ilyen módon való eredményeit Antal József tudományos kutató számokban

Újból megelénkül az újszegedi Kender-Lenzővő kulturális élete

Néhány ágban nagyobb tevékenységre van szükség

Az Újszegedi Kender-Lenzővőgyár kulturális élete az elmúlt években példamutatóan gazdag volt. Színjátszó-csoport, szalonzene, népi-zene, énekkar, tánc-csoport működött és szerzett sok kellemes órát nemcsak az üzem dolgozóinak, hanem a csoportok résztvevőinek is. Az ellenforradalmi események a csoportok működését itt is, mint másutt, megzavarták. Az üzem »kultúrosai« viszonylag gyorsan magukhoz tértek az ellenforradalmi események lezajlása után, és január elején megindult az énekkar és márciusban a tánc-csoport munkája.

AZ ÉNEKKAR

az üzem kulturális életének jelenleg legerősebb együttese. Hetven énekes jár a próbákra, és készült nagy lelkesedéssel a legközelebbi feladatokra. Részt akar venni az énekkar a városi dalosünnepségen, a KISZ VIT segerszemléjén és miskolci vendégszereplésre is készült.

A közeljövőben lesz esedékes az énekkar 25 éves fennállását ünneplő díszhangverseny is.

A TÁNC-CSOPORT

létszáma is elérte már a rég- git. Lelkesedésben sincs hiány. A KISZ ifjúsági sereg- szemléjére a tánc-csoport a Matyó lakodalmassal készül, s remény van arra, hogy a miskolci vendégszereplésre a táncosok is eljuttanak. A tánc- kar mellett működik az öt- tagú népi zenekar. Az élet- tehát megindult, de még nem érte el sem számban, sem sokszínűségben azt a színvonalat, amit az ellenfor- radalmi események előtt.

Révész Mihály, az üzemi kultúrfelelős beszámol a leg- közelebbi tervekről is.

A SZÍNJÁTSZÓ- CSOPORTOT

feltétlenül szeretnék meg- indítani, ha nem hamarabb, hát az őszön — mondja.

Szükséges is, hogy az ed- digi kulturális sereg- szemlé- ken olyan sikerrel szerepel- tük újszegedi színjátszók továb- bra is dolgozzanak. Ugy lát- szik azonban, hogy a kultu- rális nevelőmunka egyik igen fontos feladatának megoldá- sáról, az ismeretterjesztésről, az üzem kulturális életének irányítói megelégedeznek. Különösen ma, amikor még

mindig sok helytelen nézet uralkodik az emberek fejé- ben, hiba ennek a munkának a lebecsülése. Más üzemek különböző kezdeményező lé- péseket tettek már

AZ ISMERET- TERJESZTES

megszervezésére, a rendsze- res ismeretterjesztő munka kiépítésére. A filmvetítések bevezetése, különböző szak- körök megindítása, vetített- képes földrajzi, történelmi, képzőművészeti előadások megtartása, olyan irodalmi műsorok rendezése, ahol az előadást bemutatót versek, színdarab-jelenetek illusz- rálják, az Újszegedi Ken- dergyárban is megoldható feladatok.

NE FELEDKEZZENEK MEG

a kulturális forradalom alap- vető feladatáról. Ha nehe- zebb is ez a munka, ha ki- sebb tömegeket is vonz — nyilvánvaló, hogy egy kép- zőművészeti előadás már 30-40 résztvevő esetén is si- kesnek mondható —, mégis megéri a fáradságot, mert ez az a munka, amelynek ered- ménye tartós és valóban ne- velő hatású. Ugy véljük, hogy ehhez szükséges a KISZ be- vonása és vezető szerepének a kulturális munkában való biztosítása is. (—r)

Az olvasó írja

Néhány észrevétel a Vendéglátó munkájához

Azzal a kéréssel fordulok a Délmagyarországhoz, segítsenek, hogy megszűn- jék végre a vendéglátóipar- nál az az áldatlan állapot, amelynek egyáltalán nem szabadna fellemeznie a szo- cialista kereskedelmet és ál- talában a vendéglátást.

Szórakozásra ugyan lehe- tőség van, igaz ugyan, hogy ez sok esetben keserű száízt okoz. Engedjék meg, hogy egy- párr konkrét esetet felsó- roljak.

Június 9-én bementem a Sztálin sétányon lévő cuk- rászdába, ahol raitam kívül még egy személy volt és kér- tem két adag fagyváltot. A felszolgáló az egyik adag fel- szolgálása közben ingerülten rámszólt, hogy »ide azzal a pénzzel!«

Egy másik eset: Ugyan- ezen a napon délután fele- séggemmel az Alföldi étte- rembe betértünk egy pohár sörre. A mellettünk lévő asztalnál egy dolgozó kért egy adag pirított májat. Ez idáig helyes. Azonban azt nem tartom helyesnek, hogy a májat pontosan tízeneg-yszer kérte az illető, míg vé- gre ügylétszik megszainálták és méla undorral elébe lök- tek egy tányérral.

Egy harmadik eset: a volt Sándor-féle vendéglőben, amely a Kelemen utcában van, egyik helyiségében. Je lehet ülni, asztaloknál kiszol- gálnak. De jai, milyen ez a kiszolgálás? Olyan, hogy aki egyszer megpróbálja, az ele- tében abba a helyiségbe nem teszi be a lábát.

Egy negyedik eset: Június 2-án az újszegedi Vízadó- ban leültünk az üdvözölt előtérben. Egy és fél órai vá- rakozás után még arra sem méltattak bennünket, hogy szóba állianak velünk. Ezt tanúsítja legalább húsz asz- talárság, akik szintén ott ültek.

A fent felsorolt tényekkel nem akarok embereket meg- bántani, mert hiszen a ven- déglátóiparban sok becsületes ember van, akik lelkiismeret-esen belátják azt, hogy min- den dolgozónak joga van a becsületes munka után egy kis szórakozásra és általában a fizető vendégek nagyban hozzájárulnak a szocialista kereskedelem fejlesztéséhez is. De kérem szeretném azokat a vendéglátóipari dolgozókat, akiknek ez nem lelkiismereti kérdés, hogy változtassák meg magatartásukat, mert nekünk ipari dolgozóknak elő van írva 8 órai becsületes munka, amelyet mi el is vég- zünk. Ugyanezt kérhetjük tőlük is. Hiszem azt, hogy a vállalat vezetősége segít ezt a munkamorált megjavítani mert hiszen a fenti tények nemcsak az én véleményem, hanem sok szegedi dolgozóé.

Schusztér János,
a Szegedi Kendergyár
dolgozója.